

derom har der været megen Strid. Jeg troer, at man kommer det nærmest, ved at gaae ind paa det, som Udvalgets Majoritet har udfundet at skulle være det Bedste. Jeg kan nemlig ikke faae i mit Hoved Andet end, at der er Forskjel paa Fordelen, naar Erstatning gives til dem, som have privilegeret Hartkorn alene og dem, som have uprivilegeret Hartkorn til lige; thi det er ikke det og det Samme, enten det er Ens hele Eiendom, der kommer ind under en særlig Beskatning, eller det blot er en Deel deraf. Derfor kan jeg ikke Andet end synes om, at der er gjort Forskjel med Hensyn til Bederlaget for disse to Klasser af privilegeret Hartkorns Ciere eller Brugere. Hvorvidt nu Erstatningens Størrelse er truffet, det er ikke godt at sige. Nogle synes, at den er for stor, og Andre, at den er for lille. Jeg for min Deel, naar jeg reentud skal sige det, jeg synes, at den er knap nok. Men jeg har saameget tilovers for at faae denne Sag fremmet, at naar jeg vilde sætte mig i de Folks Sted, som ere i Besiddelse af privilegeret Hartkorn, saa vilde jeg heller finde mig i at nyde et noget mindre Bederlag for den større Byrde, jeg maa bære, end jeg vilde have den Besværighed og de Bryderier, som ere forbundne med at nærværende Uligghed vedblivende skal bestaae. Efter hvad jeg saaledes har tilladt mig at udtale, kommer jeg da naturligtvis dertil, at jeg ønsker, at Sagen maatte blive afgjort derhen, at Erstatning maae blive givet de Paagjældende og det nærmest i Henhold til Udvalgets Majoritets Anskuelse.

Der er blot en enkelt Post endnu, som jeg ikke ret veed, hvorledes jeg skal komme til Rette med, det er nemlig Nr. 21 paa Afstemningslisten. Der hedder det i Udvalgets Mindretals Forslag:

§ 4 c: „Den Skattemoderation, der ved det saakaldte Frihedshartkorn er tillagt Grevskaaber og Friherkskaaber, vedbliver med dens nuværende Besøb, saalange disse Eiendomme bevare deres Natur som Lehn.“

De Fleste, som jeg har hørt udtale sig om

denne Post, finde, at Grever og Baroner slet ikke skulle have nogen Erstatning for dette Frihedshartkorns højere Beskatning. Det vilde jeg ogsaa gjerne gaae ind paa; men jeg kan ikke rigtig komme til Rette med det; thi de Grunde, som jeg har hørt anføre, forat Beskatnings Friheden i sin Tid skulle være dem givet, det er ikke alle de Grunde, som efter mit Begreb have været tilstede dengang. Man har saaledes sagt, at de fik disse store Herligheder, fordi de skulle have Naad. til at gjøre Stads til Hove. Ja, det kan nu nok være. Jeg har ikke Noget imod det, men der er en væsentlig Grund, som jeg endnu ikke har hørt omtale, og har jeg hørt den, har jeg glemt den — nemlig den, at Grever og Baroner være, førend de bleve Grever og Baroner, fuldkomment Cier af deres Gaarde og Gods; men ved at blive Grever og Baroner, toge de dem alle til Lehn af Regjeringen, og saa fik Regjeringen derved Leilighed til, naar saadan en Herres Familie uddøde, da at belehne en Anden dermed, og den sidste Besidder af Familien, han kunde saa ikke engang, før han døde, have den Fornøielse, at give det til hvem han vilde, eller bruge det paa den Maade, han fandt for godt; thi han maatte jo ikke engang forgjælde det. Derfor synes jeg virkelig, at de have en Berettigelse til, saalange Kongen holder sig til at være deres Landsherre og altsaa har Eiendomsret over deres Gods, saalange maae de ogsaa have en Berettigelse til at beholde den Skattefrihed, som er en af de Betingelser, hvorunder denne Contract er blevet indgaaet. Af denne Grund maa jeg i dette Stykke henholde mig til, hvad Minoriteten har foreslaaet, at denne Moderation vedbliver saalange dette Lehnsvæsen bestaaer, ikke fordi jeg holder af denne Uligghed — den vilde jeg, som jeg allerede tidligere har tilladt mig at sige, have reent afvælen — men jeg har ikke kunnet udfinde Noget bedre at sætte istedet, og forat komme over Sagen, saa faaer jeg at holde mig til det, som jeg synes ligger nærmest.